

Peijs: Defensiebudget naar innovatie

De verhoging van het defensiebudget moet naar innovatie, met een hoofdrol voor bedrijven. Aldus concludeerde NIDV-voorzitter Karla Peijs het 28e NIDV Symposium op 17 november in Rotterdam.

Met rond de 130 standhouders en circa 2700 bezoekers heeft de Nederlandse, Europese en wereldwijde defensie- en veiligheidsindustrie primeurs, innovatie en ambitie laten zien. Het in de ochtend gehouden NIDV Symposium met vijf sprekers werd goed ontvangen. "We wonen als Defensie in een uitgewoond huis", aldus de directeur van de Defensie Materieel Organisatie, vice-admiraal Arie Jan de Waard. "Met 870 miljoen euro erbij is de basisgereedheid van Defensie op orde. Maar we moeten in Europa een enorme inhaalslag maken." De Waard hecht waarde aan het "gouden ecosysteem", met daarin samenwerking van overheid, bedrijven en kennisinstituten. "Begin klein. Defensie kan het niet alleen en we doen het graag samen met het bedrijfsleven."

De commissaris van de Koning in Noord-Brabant Wim van de Donk brak een lans voor innovatie in de kenniseconomie rond Defensie. "Als je niks maakt, kun je ook niks innoveren. Als je niet deelt, kun je niet vermenigvuldigen." Voorzitter VNO-NCW Hans de Boer pleitte voor 7 miljard euro extra investering in Defensie en Veiligheid. "Het geld komt terug naar de samenleving in de vorm van werk en banen."

Foto Georges Hoeberechts

NIDV-voorzitter Karla Peijs bij de opening van het 28e NIDV Symposium op 17 november in Ahoy, Rotterdam.

Door bouwer Iveco werden twee nieuwe voertuigen overgedragen aan de Explosieven Opruimingsdienst Defensie. Tijdens de parallelsessies 's middags werden er actuele onderwerpen gepresenteerd en bediscussieerd. Ulrich Schael van IAB GmbH, brigadegeneraal Hans Damen, directeur Materieel en Diensten CLAS, brigadegeneraal Pieter Simpelaar, programmadirecteur luchthavens Koninklijke Marechaussee en luitenant ter zee 1e klasse Frans Geertsma, Maritieme Systemen, DMO gaven hier invulling aan.

De volgende editie van het NIDV Symposium is op donderdag 30 november 2017.

Jan Gmelich Meijling Scriptieprijs

Winnaar van de allereerste Jan Gmelich Meijling Scriptieprijs werd Evelien Aangeenbrug (30) van de Politieacademie met haar scriptie "Heeft de tijd alle antwoorden? Hoe het verstrijken van tijd benut kan worden in coldcase onderzoek". Ze ontving 2500 euro. De prijs werd tijdens het NIDV Symposium op 17 november uitgereikt door de kleinzoon van Jan Gmelich Meijling.

Met de prijs beoogt de NIDV jonge talenten aan universiteiten verder te stimuleren in hun ontwikkeling. Nominaties konden worden gedaan door de Nederlandse Defensie Academie, de Politieacademie, het Instituut Fysieke Veiligheid en in Nederland gevestigde faculteiten van hoger onderwijsinstellingen en universiteiten. De jury waardeerde vooral de maatschappelijke meerwaarde van Evelien's thesis als zeer hoog. Veel leed bij nabestaanden wordt verzacht door het uiteindelijk oplossen van een zaak. Ook de zeer hoge mate van toegevoegde waarde voor de inzet van de operationele dienst werd gewaardeerd. Met nieuw forensisch instrumentarium voor de periode na een lopend onderzoek, dus wanneer het een cold-case wordt, wordt de effectiviteit van de politie verhoogd. De andere genomineerden waren luitenant ter Zee 3e klasse Louis Elling van de Nederlandse Defensie Academie en Simon de Vries van de Universiteit Twente. Ook voor het academisch jaar 2016/2017 wordt de gelegenheid geboden inzendingen te doen voor de Jan Gmelich Meijling Scriptieprijs.

Evelien Aangeenbrug van de Politieacademie

Info bij Ron Nulkes r.nulkes@nidv.eu

Stappen van Nederland en België

Minister van Defensie Hennis-Plasschaert heeft op 30 november met haar Belgische collega minister van Defensie Vandeput een Letter of Intent (LOI) ondertekend voor de samenwerking op het gebied van maritieme vervangingsprojecten.

Specifiek gaat het over 'onderzoek, ontwikkeling, verwerving en instandhouding van de vervangende capaciteit M-fregatten en mijnenbestrijding'. Dit is een logische stap gezien het feit dat de Nederlandse en Belgische marines volledig zijn geïntegreerd. Als belangenbehartiger van onder meer de betrokken Nederlandse maritieme industrie is de NIDV samen met haar Belgische tegenhanger BSDI (*Belgium Security & Defense Industry*), verheugd met deze eerste stap om te komen tot de vervanging van de oude M-fregatten en mijnenbestrijdingsvaartuigen. Ook de betrokken partijen uit de Belgische en Nederlandse industrie zijn enthousiast over deze belangrijke stap richting nieuwe maritieme projecten. Met hoge waarschijnlijkheid gaan zij en kennisinstellingen TNO en Marin, een rol spelen bij de voorbereiding en uitvoering van de projecten. Naar verwachting zal het bijbehorende politieke besluitvormingsproces richting beide parlementen nu snel op gang komen gezien het feit dat de huidige M-fregatten en mijnenjagers vanaf het volgend decennium het einde van hun levensduur bereiken.

Info bij Maarten Lutje Schipholt, m.lutjeschipholt@nidv.eu

Marine en Thales werken samen

In Den Helder tekenden op 22 november de Koninklijke Marine en Thales Nederland een strategische samenwerkingsovereenkomst. De marine en Thales gaan samenwerken op het gebied van instandhouding van de door Thales geleverde sensoren en systemen.

Door de samenwerking vergroot de continuïteit en innovatiekracht van beide partijen. Commandant Zeestrijdkrachten luitenant-generaal der mariniers Rob Verkerk: "Deze vergaande samenwerking geldt als een blauwdruk voor een slimme civiel/militaire samenwerking. Binnen Defensie wordt met veel belangstelling gekeken naar dit resultaat. Juist omdat we zo complementair aan elkaar zijn hebben we er vertrouwen in dat de samenwerking veel voordelen oplevert."

Foto: Thales

Gerben Edelijn, CEO van Thales Nederland:

"Met deze overeenkomst gaan we intensiever samenwerken, zijn we flexibeler en kunnen we dus ook sneller schakelen in een snel veranderende wereld. Het biedt voor Thales kansen om zowel onze Nederlandse klant als onze export klanten beter te kunnen bedienen." Samenwerking betekent op termijn een positieve impuls voor de werkgelegenheid bij alle betrokken partijen. Slimmer samenwerken betekent in dit geval het verder bundelen van capaciteiten, kennis en kunde.

In Den Helder tekenden op 22 november de Koninklijke Marine en Thales Nederland een strategische samenwerkingsovereenkomst.

Info bij Maarten Lutje Schipholt m.lutjeschipholt@nidv.eu

FFC Defensie in februari 2017

Defensie organiseert op 9 en 10 februari 2017 de internationale *Future Force Conference* (FFC) in het World Forum in Den Haag.

Tijdens deze conferentie gaat Defensie met verschillende partners het gesprek aan over de uitdagingen van de toekomst op het gebied van veiligheid en stabiliteit. *Future Force Conference* is een internationale en toekomstgerichte conferentie die in het teken staat van nauwer samenwerken met diverse partners.

De FFC focust zich op verschillende 'ecosystemen' die bijdragen aan een veiligere wereld. Hiermee wordt bedoeld dat naast de traditionele partners van Defensie ook experts en organisaties betrokken worden met wie nu niet, of minder, wordt samengewerkt. De FFC is een investering in de toekomst die Defensie in staat stelt tijdig, en in samenwerking met verschillende partners, in te kunnen spelen op de complexe toekomstige veiligheidsuitdagingen. Bedrijven kunnen toegang krijgen door een veranderidee in te sturen naar Defensie. Gehonoreerde ideeën worden beloond met toegang tot de conferentie.

Info bij Marcel Hendriks Vettehen, m.hendriksvettehen@nidv.eu

---

IDLS streek neer in Maastricht

Begin november hield de *International Datalinks Society* haar jaarlijkse symposium voor de eerste keer in Nederland.

Het symposium is een platform voor innovatie door samenwerking en uitwisseling van informatie en ideeën op het gebied van operationele datalinks en netwerken. Het is tevens een showcase van producten. Het evenement komt tot stand in nauwe samenwerking tussen fabrikanten en Defensie. De bijeenkomst is vooral gericht op de gebruikers van datalinks. Er nemen diverse nationale en internationale bedrijven aan deel en operators van alle krijgsmachtdelen afkomstig uit 40 verschillende landen.

De reden dat het evenement deze keer in Nederland werd georganiseerd is dat ons land zich met defensie al jarenlang in de voorhoede bevindt bij de ontwikkeling en integratie van operationele datalinks, zoals link 16 en link 22. Een goed voorbeeld daarvan is de *joint* organisatie voor het ontwerpen en managen van tactische datalinks door de Nationale Datalink Management Cel.

Met behulp van deze nieuwe terminal kan de Forward Air Controller in het veld een jachtvlieger via datalink zijn doel aanwijzen.

Onmiskenbare trend op het symposium was de toenemende integratie van sensor data, *imaging* en *intelligence* via datalinks. Dit proces wordt gefaciliteerd en versneld door voortschrijdende miniaturisering, koppelingsmogelijkheden, automatisering, gebruikersvriendelijkheid en betrouwbaarheid van datalink terminals. Het beste voorbeeld daarvan was een mobiele link 16 datalink terminal voor *Forward Air Controllers* (FAC) ter grootte van een portfoon. Met behulp van deze nieuwe terminal kan de *Forward Air Controller* in het veld een jachtvlieger via datalink zijn doel aanwijzen. De vlieger kan daarop zijn wapens richten en zodoende sneller en accurater luchtsteun verlenen. De FAC kan op zijn beurt vervolgens weer meekijken met het beeld van de vlieger. Zo kan hij verifiëren dat het juiste doel wordt aangevallen en wordt de kans op fouten geminimaliseerd. Aangezien de terminal ook de positie van de FAC zelf doorgeeft aan de vlieger, wordt het risico van *blue-on-blue engagements* zoveel mogelijk verkleind.

Het symposium in Maastricht is succesvol verlopen en kende een sterke vertegenwoordiging van NIDV-deelnemers Surcom, Thales, IBM, Airbus en Saab. In 2017 wordt IDLS georganiseerd in Abu Dhabi van 30 oktober t/m 2 november.

Info bij Jelle Zijlstra, j.zijlstra@nidv.eu

Winnaars van DIC en VIC 2016

Kite Power won dit jaar de Defensie Innovatie Competitie (DIC). De Veiligheids Innovatie Competitie (VIC) is gewonnen door OpenRemote.

Bedrijven werden dit jaar voor de DIC uitgenodigd om innovatieve ideeën in te dienen die Defensie helpen om bij missies efficiënter en duurzamer met energie om te gaan. Kite Power heeft het volgende systeem ontwikkeld: Vanaf een grondstation wordt een vlieger opgelaten. Bij het uitvieren wordt de vlieger zodanig aangestuurd dat hij steeds een achthoekige vlucht maakt. De kabel wordt met grote kracht van de liertrommel

Foto: Defensie

Tijdens de finaledag van de Defensie Innovatie Competitie 2016 kwam Kite Power als winnaar uit de bus.

getrokken waarbij de trommel een generator aandrijft waarmee elektrische energie wordt opgewekt. Door de hoge vluchtsnelheid van de vlieger en de grote hoogte (tot 600 meter) waartoe de vlieger wordt opgelaten, kan optimaal van de beschikbare wind gebruik worden gemaakt. Wanneer de vlieger aan het einde van de kabel is gekomen, wordt de vlieger "gekanteld" en door de lier weer binnengetrokken. Het binnenhalen van de vlieger kost veel minder energie dan de opbrengst bij het uitvieren. Wanneer noodzakelijk (bijvoorbeeld bij vliegoperaties) kan de vlieger tijdelijk vlak boven het grondstation worden gebracht om wanneer mogelijk, weer opgelaten te worden.

In de Operationele Energiestrategie is vastgelegd dat in 2030 op *compounds* tenminste de helft van de gebruikte energie duurzaam moet worden opgewekt. Kite Power heeft inmiddels een 20 kW *proof-of-concept* gedemonstreerd en werkt aan de ontwikkeling van een 100 kW vlieger. Met zo'n vlieger zou jaarlijks op een compound 120.000 liter brandstof kunnen worden bespaard.

De Veiligheids Innovatie Competitie (VIC) is gewonnen door OpenRemote. De bedrijven kregen de opdracht om na te denken over hoe er beter gebruik gemaakt kan worden van groeiende, ongestructureerde en veranderende data. OpenRemote heeft een systeem ontwikkeld om beter gebruik te maken van beschikbare data en betere uitwisseling van informatie tussen teamleider van de Koninklijke Marechaussee te bewerkstelligen. Zo is de juiste expertise op de juiste locatie en op het juiste tijdstip beschikbaar. Dit systeem is specifiek bedoeld voor datavisualisatie op luchthaven Schiphol.

De winnaars ontvangen 200.000 euro om hun ideeën samen met de overheid te ontwikkelen.

Info bij Marcel Hendriks Vettehen, m.hendriksvettehen@nidv.eu of Rob van Dort, r.vandort@nidv.eu

Winnaar Defensie Innovatie Game

Een zwerm drones die input krijgt van een militair managementsysteem en zelfstandig kritieke informatie verzamelt.

Met dat idee won team 'Swarming and combat management' begin december de finale van de Defensie Innovatie Game. De inzenders krijgen 200.000 euro om het idee verder uit te werken. "Geweldig dat wij deze prijs binnen hebben. Nu is het zaak om het idee door te ontwikkelen samen met Thales, TNO en het Land- en Maritime Warfare Centre", reageerde teamlid luitenant-ter-zee der 1e klasse Jasper Bol. Het door zijn team geopperde idee werd door de jury gewaardeerd om de grote operationele impact die het kan hebben. Daarnaast bieden de drones gelegenheid om een goede *situational awareness* op te bouwen en zijn ze ook inzetbaar in een hybride context. Van dat laatste is sprake als een regime of groepering een land wil destabiliseren via niet-militaire middelen.

Info bij Ron Nulkes, r.nulkes@nidv.eu

Van Papier naar Cloud

Vanaf 1 juli 2017 is het verplicht: het digitaal aanbesteden in alle fasen van de procedure.

Medio oktober lieten rond 45 bedrijven zich informeren over de nieuwe vorm van aanbesteden in de Van Ghent-kazerne in Rotterdam. Tijdens het evenement werd de achtergrond van en de reden voor de implementatie van de Aanbestedingswet op Defensie- en Veiligheidsgebied toegelicht door Gertie Arts, Hoofd Afdeling Ondersteuning Inkoop & Defensie en Pascal van Bentum, consultant vanuit CGI voor Defensie. Vervolgens kregen de deelnemers een gedetailleerde toelichting over de Inkooptool van Negometrix door Sander de Vocht, commercieel directeur bij Negometrix en zijn collega Mark Schunselaar. Er werd duidelijk verteld wat er voor bedrijven gaat veranderen en hoe de nieuwe tool te gebruiken is. Bedrijven konden met behulp van de Cloud dienst een account aanmaken en zelf een gevoel krijgen bij de tool. Op dit moment loopt er nog een pilot die gebruikt wordt om de implementatie van de tool verder te optimaliseren. Vanaf juli 2017 wordt er dan volledig digitaal aanbesteed.

Info bij Rob van Dort, r.vandort@nidv.eu

Commissie lanceert Defensie Actie Plan

De Europese Commissie doet in haar rapport van 30 november 2016 voorstellen om de Europese defensie-industrie meer concurrerend en innovatief te maken.

Kernpunten zijn de oprichting van een Europees Defensiefonds, waaruit zowel defensieresearch als (ook) de verwerving van materiële capaciteiten kunnen worden gefinancierd. Voor defensieresearch wordt een bedrag van 500 miljoen euro per jaar gedurende het komende 7 jarenplan voorgesteld (het 9de Europese Commissie *Multi-Annual Financial Framework*). Ter voorbereiding daarvan gaat vanaf

Lees verder op volgende pagina

2017 een zogenaamde *Preparatory Action* lopen (NIDV informatiemiddag op 19 januari 2017, locatie RVO Den Haag). Het tweede element van het fonds behelst een bedrag van 5 miljard euro per jaar dat door lidstaten moet worden samengebracht en dat moet dienen om grote Europese defensiematerieel projecten te financieren. Dit initiatief van de Europese Commissie past in het geheel van de *EU Global Strategy on Foreign and Security Policy* van juni 2016 en het daarbij behorende implementatieplan zoals goedgekeurd door de EU Raad voor Buitenlandse Zaken op 14 november 2016. Verdere besprekingen vinden plaats op ministerieel niveau in december. Als belangrijke mijlpaal wordt beschouwd de komende viering van het 60-jarig bestaan van het Verdrag van Rome op 15 maart 2017.

Omdat deze voorstellen van groot belang zijn voor onder meer de Nederlandse Defensie- en Veiligheids Industrie, zal de NIDV hierover advies uitbrengen. De volledige (pers)verklaring van de Europese Commissie is hier <https://www.nidv.eu/wp-content/uploads/2016/12/EDAP.pdf> te vinden, het rapport over grensoverschrijdende toegang tot defensie en veiligheidscontracten/opdrachten voor MKB'ers staat hier: <https://www.nidv.eu/wp-content/uploads/2016/12/2016-11-29-Final-report-and-recommendations-crossborder-SMEs-1.pdf>.

Info bij John Jansen, j.jansen@nidv.eu

Vakmanschap aan beide kanten

Naar aanleiding van recent overleg tussen de politie en de NIDV, heeft er op 4 november een gesprek tussen de politie en de industrie plaatsgevonden in Ypenburg.

Wat leeft er bij de markt in relatie tot de politie? Hoe ontwikkelt zich de politie tot een grote overheidsmarktpartij en wat zijn de leermomenten uit het verleden richting toekomst? En waar liggen aanhaakmomenten met andere overheidspartijen? Deze vragen zijn de basis voor de startbijeenkomst, waarbij dertig marktpartijen, afkomstig uit de NIDV en de relaties van de politie en de directie *Facility Management* en het Politie Diensten Centrum met elkaar in gesprek gingen.

Het programma werd ingeleid door S. Eilander en H. van Wijk van de politie. Dagvoorzitter was dr. Jacques Reijniers van Apollo Accountancy, voormalig hoogleraar Inkoop aan de Nyenrode Business Universiteit. De bedoeling was om uit te vinden hoe wordt voorkomen dat formele aanbestedingen leiden tot botsingen in de aanloop van gunningen, op welke wijze de markt heeft ervaren hoe de transitie van 26 korpsen naar één korps zich heeft gemanifesteerd en wat de markt voor de komende jaren aan de politie adviseert.

Foto: NIDV

Er zal kennis en inzicht van de markt, de producenten en leveranciers gebruikt worden.

Lees verder op volgende pagina

Er werd geconstateerd dat de politie een bestedingsvolume heeft in de totale breedte van 1,4 miljard euro, waarvan 90 tot 95 procent Europees wordt aanbesteed. Dat maakt de politie tot een grote en blijvend aantrekkelijke speler op de markt. Om deze middelen rechtmatig te gebruiken, zal er kennis en inzicht van de markt, de producenten en leveranciers gebruikt worden. Voor de inkopende kant is het belangrijk openheid te betrachten vanaf het allereerste begin van een proces. Voor de verkopende kant is het nodig om te weten dat Europese regels respectvol dienen te worden gehanteerd. Ze moeten de sector leren snappen. Dat vraagt om vakmanschap aan beide kanten.

Voorzitter Reijniers constateert aan het einde van de bijeenkomst dat er een levendige zoektocht zichtbaar is, zowel bij de markt als de politie. Er zijn duidelijk adviezen en tips vanuit de markt voorgelegd. En er is inzichtelijk gemaakt waar de politie voor gaat de komende jaren. Sleutelwoorden, die meegegeven worden zijn 'Communicatie' en 'Transparantie'. In maart 2017 volgt een tweede sessie om verder invulling te geven aan de gesprekken.

Info bij Dick Visser, d.visser@nidv.eu of Rob van Dort, r.vandort@nidv.eu

Strategisch kiezen voor IPR

De defensie-industrie is één van de meest innovatieve branches waarin IPR (*intellectual property rights*) een belangrijke rol speelt.

Speciaal voor haar deelnemers organiseert de NIDV daarom, in samenwerking met V.O. Patents and Trademarks, een gratis NIDV-kennisbijeenkomst over IPR. Sinds de publicatie van de "Strategie 2020" is de NIDV bezig om doelgericht evenementen, seminars en workshops te organiseren die tot het realiseren van verdiepende kennis leiden, één van de ambities van de strategie. Het NIDV-seminar vindt plaats in het kantoor van V.O. Patents and Trademarks in Den Haag op 8 december vanaf 16:00 uur. Het aantal deelnemers is beperkt tot 20; de plekken worden op volgorde van aanmeldingen verdeeld.

Info bij Anne Brockherde, a.brockherde@nidv.eu

Foto: Georges Hoeberechts

De defensie-industrie is één van de meest innovatieve branches waarin IPR (intellectual property rights) een belangrijke rol speelt.

Vacature bij NIDV

Met het vertrek van Gerben Seevinck is bij de NIDV een vacature ontstaan voor de functie van business development manager, in het bijzonder voor het Landdomein.

De nieuwe BDM'er zal onder meer het NIDV Grondgebonden Systemen Platform gaan ondersteunen. Het NGP vervult nationaal en internationaal een brugfunctie tussen NIDV-deelnemers en organisaties in de zogenaamde Gouden Driehoek (bedrijven-kennisinstituten-overheid). Dat gaat om activiteiten op de markt voor grondgebonden systemen, producten en diensten voor bijvoorbeeld de krijgsmacht, politie, Instituut Fysieke Veiligheid, brandweer, veiligheidsregio's en andere publieke organisaties op het gebied van defensie en veiligheid.

Info bij **Seema Sahadew Lall**, info@nidv.eu

Agenda NIDV 2016/2017

8 december 2016	Den Haag	Strategisch kiezen voor uw IPR
19 januari 2017	Den Haag	Informatiemiddag Preparatory Action Plan
9/10 februari 2017	Den Haag	Future Force Conference
17 maart 2017	Brussel	NATO Benelux Industry Day
16-18 mei 2017	Rotterdam	ITEC 2017
30 november 2017	Rotterdam	NIDV Symposium & Tentoonstelling

Namens het bestuur, deelnemers en bureau van de NIDV wens ik u prettige feestdagen en een gelukkig 2017.

Ron Nulkes, directeur NIDV.

Stichting Nederlandse Industrie voor Defensie en Veiligheid (NIDV)

Prinsessegracht 19
2514 AP Den Haag

T: (070) 364 48 07
F: (070) 365 69 33

info@nidv.eu
www.nidv.eu

Indien u deze nieuwsbrief niet wenst te ontvangen kunt u zich [hier uitschrijven](#).